

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Татяна Орехова

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
„доктор“

Автор на дисертационния труд: инж. Радослава Христова-Иванова

Тема на дисертационния труд: „Определяне на характерни максимални водни количества в условия на ненаблюдавани урбанизирани територии“

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Директора на НИМХ-БАН № НД-05-3 от 06.03.2025 г. и решение на заседанието на научното жури от 18.03.2025 г. То е съобразено с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН и Правилника на НИМХ-БАН по ЗРАСРБ.

I. Изисквания към кандидата

Кандидатът е изпълнил изискванията на чл. 6 на ЗРАСРБ, на раздел II от ППЗРАСРБ и на чл. 33 ал.1. от Правилника на НИМХ-БАН по ЗРАСРБ. Не са констатирани нарушения в процедурата. Направената проверка по представените материали показва, че е спазена процедурата за придобиване на образователна и научна степен „доктор“.

II. Същностна част на становището

1. Темата на дисертационния труд е актуална в научно и научноприложно отношение. Тя има практическо значение, тъй като има отношение към градоустройствени планове в близост до речни течения и оразмеряването на мостове, което е особено важно за столицата с милионно население.

2. Степента на познаване на литературния материал относно състоянието на проблема, показано от кандидата, е ограничена. Цитира се предимно българският опит, но международните изследвания, особено по-съвременните, не са достатъчно проучени.

3. Избраната методика на изследване отговаря на поставената цел и задачи на дисертационния труд. Те са в съответствие с получените резултати и постигнатите приноси.

4. Приносите на дисертационния труд включват: методичен подход за оценка на характерни максимални водни количества на реки с отчитане влиянието на урбанизацията върху тяхното формиране, приложен към количествена оценка за реките в гр. София. Разработеният изчислителен алгоритъм може да се използва и за други водосборни басейни, което е важно за практиката.

5. Кандидатът е представил три статии. Две от тях (на английски език), докладвани на XXVII Дунавска конференция (2017 г.), нямат пряка връзка с темата на дисертацията. От тях тази, която е написана в съавторство, е цитирана в две статии, публикувани в международно издание от български колеги. Третата статия е дадена за публикуване в Българското списание по метеорология и хидрология през 2025 г., тя отразява резултатите от изследванията, включени в дисертационния труд. В резюмето на английски език има неправилно преведени термини от статистическа хидрология.

6. Авторефератът отразява основните положения и приносите на дисертационния труд.

III. Мнения, препоръки и бележки

Нямам лични впечатления от кандидата, така че становището ми се основава само на представените материали.

Лошо впечатление прави изобилие на печатни грешки. Не е посочено, от какъв източник са Фиг. 1.3.1.1 и таблици 1.3.2.1, 1.3.3.1, 1.3.4.1 и 1.3.4.2, както и основната формула използвана за изчисления (43), повторена като (58). Някои фигури не се цитират в текста (например, 7 броя на с. 64-77 – Фиг. 2.4.2.1, 2.4.3.1 и др.).

Наличието на много таблици затруднява четеното на дисертационния труд. Вероятно би било по-добре, ако повечето таблици бяха разположени в приложение. Числата в таблиците имат прекалено много значещи цифри, което е нереалистично за практиката; използват се ту десетични запетаи, ту точки. Три последни колони в Таблицы 3.1.1.3.1 – 3.1.1.3.10 (с. 108–112) са с грешно название и не е посочена правилна размерност (km^2).

След многобройните таблици и фигури липсва обсъждане на получените резултати, както и сравнителна характеристика за различни реки.

Библиографията е в различни стилове, на места непълна (например, номера 2, 31, 36, 61, 77, 80). Прави впечатление обилие на ръководства, методични указания и отчети за сметка на научни статии.

Моята препоръка към кандидата е да чете повече англезичната литература по темите на изследвания и да обръща внимание на използваните термини; да се интересува от съвременни методи на изследвания с цел прилагането им в българските условия.

Заклучение

От направената проверка на представените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията на Правилника на НИМХ-БАН към ЗРАСРБ.

Представеният от Радослава Христова-Иванова дисертационен труд е оригинален научен труд, съдържащ редица значими резултати и приноси.

Давам **положителна оценка** на дисертационния труд и препоръчвам на уважаемото Научно жури да гласуват за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на инж. Радослава Христова-Иванова в област на висше образование 5. Технически науки, професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия (инженерна хидрология, хидравлика и водно стопанство).

Дата:

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

13.03.2025 г.

3312